

Luonnos hallituksen esitykseksi uudeksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Johdanto

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi.

Uusittava lainsäädäntö muodostaisi kokonaisuuden tie-, rautatie-, alus- ja ilmakuljetusten vaatimuksista, sujuvoittaisi sääntelyä ja poistaisi tulkinnanvaraisuutta. Uusi lainsäädäntö täsmenstäisi valtuussäännöksiä ja selkeyttäisi viranomaisten tehtäviä. Lainsäädäntö ja sen nojalla annetut säännökset ja määräykset saatettaisiin paremmin vastaamaan perustuslain asettamia vaatimuksia.

Hallituksen esitysluonnoksessa esitettäviä keskeisiä muutoksia olisivat muun muassa:

- Ilmakuljetuksen koulutusohjelmaa koskevia vaatimuksia täsmennettäisiin
- Kansallisia säännöksiä raideliikenteessä yhdenmukaistettaisiin EU-sääntelyn kanssa
- Tilapäistä säilyttämistä täsmennettäisiin ja siihen sisällytettäisiin uusia vaatimuksia
- Tulisi uusi ilmoitusvelvollisuus turvallisuusneuvontajasta
- Tiekuljetuksissa reittirajoituksia yksinkertaistettaisiin ja uudistettaisiin
- Viranomaisten tehtäviä ja toimivaltuuksia täsmennettäisiin ja tarkennettaisiin
- Poikkeussäännöksiä täsmennettäisiin mm. siten, että teknologiakokeilut ja tuotekehitys mahdollistuisivat paremmin
- Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen omat kuljetukset rajattaisiin esitettävän lain soveltamisalan ulkopuolelle
- Liikenne- ja viestintävirastosta tulisi kaikkien kuljetusmuotojen valvontaviranomainen ja valvontaa koordinoiva viranomainen
- Sanktioinnit uudistettaisiin

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan, että uusi vaarallisten aineiden kuljetuksista annettu laki tulisi voimaan kevään 2022 aikana.

Tausta

Voimassa olevassa vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (VAK-laki) säädetään vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä, rautatiellä ja muussa raideliikenteessä, ilma-aluksessa sekä kappaletavaran kuljetuksesta Suomen vesialueilla ja Suomen vesialueiden ulkopuolella. Lain tarkoitus on ehkäistä ja torjua vahinkoa ja vaaraa, jota vaarallisten aineiden kuljetus saattaa aiheuttaa ihmisille, ympäristölle tai omaisuudelle.

Vaarallisten aineiden kuljetusten sääntely on luonteeltaan teknistä ja yksityiskohtaista. Kansallista liikkumavaraa on vähän sääntelyn kansainvälisyydestä johtuen. Voimassa oleva laki sisältää säännökset muun muassa eri kuljetusosapuolten vastuista ja viranomaisten tehtävistä. Yksityiskohtaisemmat säännökset annetaan valtioneuvoston asetuksilla. Liikenne- ja viestintävirasto antaa myös tarkempia teknisluonteisia määräyksiä.

VAK-laki on tullut voimaan vuonna 1994. Lakia on muutettu useaan kertaan sen voimaantulon jälkeen. Kuljetusalan toimintaympäristö ja olosuhteet ovat ajan kuluessa muuttuneet.

Hallituksen esitysluonnoksessa todetaan, että lain rakennetta tulisi selkeyttää ja kuljetusmuotoja koskevaa sääntelyä tulisi yhtenäistää. Laissa tulisi ottaa paremmin huomioon myös vaarallisten aineiden kuljetuksia koskevat kansainväliset sopimukset ja EU:n lainsäädäntö. Valtuussäännökset tulisi olla nykyistä tarkkarajaisemmat.

Tavoitteet

Lausunnolla olevan ehdotettavan lainsäädännön tavoitteena olisi sujuvoittaa sääntelyä, poistaa lainsäädäntöä rasittavaa tulkinnanvaraisuutta ja puutteellisuuksia sekä saattaa lainsäädäntö johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi. Näin voidaan ylläpitää jatkossakin liikenneturvallisuutta, vaikuttaa ympäristön tilaan myönteisesti ja mahdollistetaan liiketoimintaa. Lainsäädäntökokonaisuus saatettaisiin erityisesti vastaamaan paremmin perustuslain asettamia vaatimuksia.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Myös muut kuin lausuntopyynnön vastaanottajat voivat antaa lausuntonsa hallituksen esitysluonnoksesta ja asetusluonnoksesta.

Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi liikenne- ja viestintäministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelu.fi:ssä, lausunto voidaan myös toimittaa sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@lvm.fi. Lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/7202/2018.

Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausunto.om@om.fi.

Lausunnot ovat julkisia. Lausuntopalvelun kautta annetut lausunnot julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä. Lisäksi lausunnot julkaistaan hankeikkunassa.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään 2.8.2021. Ruotsinkielinen versio lisätään myöhemmin.

Valmistelijat

Lisätietoja asiassa antaa yksikön johtaja Saara Reinimäki (puh. 0295342087), liikenneneuvos Kimmo Kiiski (puh. 029 534 2304, kimmo.kiiski@lvm.fi, hallitusneuvos Katja Viertävä (puh. 0295 342 612), neuvotteleva virkamies Mari Suominen (puh. 0295 342 306) ja johtava asiantuntija Anu Häkkinen (puh. 029 534 7106)

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM065:00/2018> - Valtioneuvoston hankeikkuna: Vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain kokonaisuudistus

Liitteet:

[20210601 VAK_HE_luonnos_lausunnolle.docx](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi uudeksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi (WORD)

[20210601 VAK_HE_luonnos_lausunnolle.pdf](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi uudeksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi (PDF)

[20210520 VAK_asetus_perustelumuuisto.docx](#) - Asetuksen perustelumuuisto (WORD)

[202110520 VAK-asetus_perustelumuuisto.pdf](#) - Asetuksen perustelumuuisto (PDF)

Ei lausuttavaa

Ei lausuttavaa - toteaminen

Lausuttavaa

Yleisiä huomioita esityksestä

Soveltamisala

Tilapäinen säilytys

Turvauhat

Reittirajoitusten uudistaminen tiekuljetuksissa

Osapuolten velvollisuudet

Markkinavalvonta

Valvonta

Viranomaisten toimivalta

Sanktiointien uudistaminen

Huomioita liitelaeista

Esityksen vaikutukset viranomaisiin ja yrityksiin

Asetus ja sen vaikutukset viranomaisiin ja yrityksiin

Muita huomioita

Reinimäki Saara
Liikenne- ja viestintäministeriö

Kiiski Kimmo
LVM